Rocznik IV (1922) Września, czwartek dnia 21-go września 1922 **Numer pojedyńczy 20 mk.**

ORĘDOWNIK POWIATOWY
na powiat wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę :: Nakład i druk A. Prądzyńskiego, odpowiedzialny za część nieurzędową Andrzej Prądzyński we Wrześni

ABONAMENT: (na poczcie lub w administracji) kwartalnie 600 mk. : miesięcznie 200 mk. | № 111 | OGŁOSZENIA: za miejsce jedno-łamowe jeden milimetr w wyż 30,— mk. Telefonu № 389

Dział urzędowy

Do Panów Przewodniczących Komisyj Obwodowych

Dowiaduje się, że niektóre Komisje Obwodowe sporządzają protokóły czynności z każdego dnia w którym jest wyłożony spis wyborców do publicznego przeglądu. W celu zaoszczędzenia pracy i materjałów piśmiennych oraz uniknięcia obciążenia materjałów wyborczych niepotrzebnym balastem wyjaśniam, że z czynności wyborczych Obwodowej Komisji Wyborczej należy sporządzić **jeden** protokół i to nie rychlej jak po ukończeniu przeglądu spisu wyborców dnia 27 października 1922.

Wzór do tego protokółu jest podany na stronie 1181 Dz. Ustaw Nr. 66.

Gniezno, dnia 18 września 1922 r.

Komisarz Wyborczy na Okręg Nr. 33. (—) Łyskowski.

* * *

Powyższe do wiadomości podaję. Równocześnie komunikuję, że Starostwo otrzymało 19 9 dodatkowo 150 egzemplarzy „ogłoszenia" dot. wyborów do Senatu. Ogłoszenie to umieszczone już w Orędowniku Nr. 104 z dnia 2 9 22 za Nr. dz. 7896/22 I. W razie gdyby okazało się, że ogłoszeń tych jest zamało, proszę zwrócić się do Starostwa (pokój № 5) celem otrzymania koniecznie potrzebnej ich ilości.

Przy tej sposobności proszę Panów Przewodniczących Komisyj Obwodowych czytać uważnie Orędownik Powiatowy, w którym umieszczał będę odezwy, komunikaty, ogłoszenia i t. p. dotyczące wyborów do Sejmu i Senatu.

Września, dnia 19 września 1922.

L. dz.: 8442/22 I. **Starosta.** Charkiewicz.

Rozporządzenie
Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 15 marca 1922 w przedmiocie wykonania ustawy o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 19 lipca 1919 o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie (Dz. P. P. P. Nr. 63 poz. 372) zarządza się co następuje:

§ 1. Postanowieniom ustawy o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie podlegają wszystkie osoby, mieszkające w Państwie Polskiem, bez względu na przynależność państwową.

§ 2. Nadzór nad terminem i prawidłowem przeprowadzeniem szczepienia ochronnego przeciwko ospie, należy do władzy administracyjnej I instancji (lekarza powiatowego), która w tym celu wydaje wszystkie zarządzenia, konieczne do skutecznego przeprowadzenia szczepienia.

§ 3. Celem przeprowadzenia szczepienia każdy powiat dzieli się na okręgi szczepienia, w których ustanawia się punkty szczepienia.

Okręgi nie powinni być rozleglejsze na 5 do 7 klm. w promieniu. Okręgi i punkty szczepienia wyznacza władza administracyjna I instancji na wniosek lekarza powiatowego i zatwierdza władza administracyjna II instancji na wniosek naczelnika wydziału zdrowia.

Doroczne szczepienia odbywają się tylko w punktach szczepienia.

§ 4. Przymusowe szczepienie ochronne przeciwko ospie odbywa się dwa razy do roku, a mianowicie w czasie od 15 kwietnia do 1 lipca i od 15 sierpnia do 1 października.

§ 5. Terminy (dzień i godziny) szczepienia w punktach wyznacza władza administracyjna I instancji (lekarz powiatowy) zawiadamiając o tem zarządy komunalne, które są zobowiązane zawiadomić wszystkich podlegających szczepieniu o terminie szczepienia i zebrać ich w punkcie szczepienia.

§ 6. Szczepienie należy poruczać z reguły lekarzom a w braku tychże pomocniczemu personelowi lekarskiemu, jak np. medykom, felczerom, itd. lub innym osobom, odpowiednio przygotowanym.

Upoważnień osobom szczepiącym udziela władza administracyjna II instancji (naczelnik wydziału zdrowia) na wniosek władzy administracyjnej I instancji (lekarza pow.).

§ 7. Na 2 miesiące przed wiosennym terminem szczepienia (§ 4) zarządy komunalne są zobowiązane sporządzić i przesłać właściwej władzy administracyjnej I instancji (§ 21) dokładny spis osób, podlegających szczepieniu ospy ochronnej, przyczem dla każdego punktu szczepienia należy sporządzić oddzielny wykaz.

Wykazy winny obejmować:

I. dla pierwszego szczepienia: a) wszystkie dzieci, które w terminie sporządzenia wykazów nie ukończyły 1 roku życia, b) wszystkie osoby wogóle nieszczepione.

II. Dla powtórnego szczepienia: a) wszystkie dzieci, które w terminie sporządzenia wykazów ukończyły 6 lat, lecz jeszcze nie ukończyły 7 roku życia, b) dzieci szkolne powyżej 7 lat, powtórnie nieszczepione, c) wszystkie osoby, które dla jakichbądź powodów w ubiegłych terminach urzędowych nie były poddane powtórnemu szczepieniu lub były szczepione z wynikiem ujemnym. Każdy z wykazów powinien być sporządzony w 2 egzemplarzach z których jeden należy pozostawić w zarządzie komunalnym.

Właściciele domów lub ich zastępcy są obowiązani na żądanie władz komunalnych dostarczać wykazy wszystkich zamieszkałych w ich domach osób, podlegających przymusowemu szczepieniu.

§ 8. Osoby podlegające przymusowemu szczepieniu przeciwko ospie, mogą zgłosić się dobrowolnie do szczepienia w punktach, w których podczas trwania terminu szczepienia przebywają.

Osoby nie mające stałego zamieszkania (cyganie, wędrowni, robotnicy, uchodźcy itd. winni zgłosić się celem wciągnięcia do wykazu do zarządu komunalnego swego miejsca pobytu, zgłoszenie może nastąpić również wprost u osoby szczepiącej.

Wszystkie powyższe osoby winny być wymienione w wykazie C.

§ 9 Od przymusowego szczepienia ochronnego przeciwko ospie są zwolnione:

1. Osoby, którym w ciągu ostatnich pięciu lat była zaszczepiona ospa ochronna z wyjątkiem dodatnim.

2. Osoby, które w ciągu ostatnich pięciu lat przebyły naturalną ospę.

3. Osoby z mieszkań, w których w terminie szczepienia panują choroby zakaźne z wyjątkiem ospy jak np. róża, płonica, błonica itd.

4. Osoby obłożnie chore, które z tego powodu na punkt szczepienia stawić się nie mogą, lub osoby dla których szczepienie w danym terminie byłoby bezwzględnie szkodliwe dla zdrowia.

5. Osoby, które na swój koszt zaszczepiły sobie ospę u lekarza.

Wszystkie osoby w artykule tym wymienione, są obowiązane przed upływem terminu szczepienia, przedstawić władzom komunalnym pisemne dowody, zwalniające je od przymusowego szczepienia, względnie świadectwo lekarskie. Dowody te władze komunalne obowiązane są przedstawić osobom szczepiącym dla odnotowania we właściwych wykazach osób, zakwalifikowanych do szczepienia.

Osobom wymienionym w § 3 i 4 ospa ochronna winna być zaszczepiona w następnym terminie urzędowym.

§ 10. W tydzień po szczepieniu odbywa się sprawdzanie przyjęcia ospy, na które obowiązani są stawić się wszyscy zaszczepieni. U szczepionych poraz pierwszy wynik ujemny obowiązuje do szczepienia ponownego zaraz po sprawdzeniu.

O ile u szczepionych powtórnie wynik będzie ujemny szczepienie winno być powtórzone w następnym okresie szczepienia. Przy ponownym wyniku ujemnym, osobom tym należy zaszczepić, ospę ochronną poraz trzeci w najbliższym terminie urzędowym.

§ 11. Osoby szczepiące przedstawiają lekarzowi powiatowemu podpisane przez nie wykazy osób szczepionych z uwagami o dodatnim lub ujemnym wyniku szczepienia oraz wykazy osób, które się na punkt szczepienia nie zjawiły, bądź to z przyczyn w par. 9 wymienionych, bądź też bez zawiadomienia o przyczynach.

Na podstawie tych wykazów, lekarz powiatowy sporządza świadectwa o szczepieniu ospy ochronnej, zaopatruje je w swój podpis i urzędową pieczęć i przesyła do zarządów komunalnych które dostarczają je osobom zaszczepionym względnie rodzicom lub opiekunom zaszczepionych dzieci.

Pozostałe w Zarządach komunalnych drugie egzemplarze wykazów A. B. C. (§ 7 i 8) wypełniają zarządy komunalne na zasadzie wykazów osób szczepiących celem wniesienia odpowiednich osób do wykazów następnego terminu dorocznego, szczepienia ochronnego przeciwko ospie.

Przymusowe szczepienie ospy jest bezpłatne. Świadectwa o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie są wolne od wszelkich opłat.

(Dokończenie nastąpi).

Dział nieurzędowy

Pomoc dla Górnego Śląska

Warszawa, 16. 9. Utworzył się tu komitet pomocy dla Górnego Śląska. Na czele jego stoją Marszałek Trąmpczyński, gen. Haller i redaktor Sadzewicz. Celem komitetu jest zorganizowanie w całym kraju pomocy na rzecz Górnego Sląska.

Wysiłki niemieckie

Katowice, 15. 9. Tutejsze gazety niemieckie usiłują agitować w masach robotniczych za nieprzyjmowaniem marki polskiej. Agitacja ta jest dotychczas bezskuteczna.

Niebezpieczne żądanie

Warszawa, 15. 9. W związku z nieścisłemi informacjami niektórych dzienników, Min. Spraw Wojsk. oświadcza, że w sprawie żądania Niemiec, dotyczącego umiędzynarodowienia Warty i Noteci, Min. S. W. odnosi się jedynie względami, dyktowanemi przez interes obrony państwa i że nigdy nie okazało żadnej chęci do uczynienia zadość niebezpiecznemu dla Polski żądaniu Niemiec.

Sprawy Małopolski Wschodniej i Besarabji

Warszawa, 19.9. Korespondent Kurjera Poznańskiego miał możność rozmawiać z jedną z wybitnych osobistości z otoczenia p. Naczelnika Państwa podczas podróży do Sinai, która to osobistość oświadczyła mu, co następuje:

1. Nie została zawarta żadna umowa w sprawie traktowania łącznie zagadnień Wschodniej Małopolski i Besarabji. 2. Polityka polska w stosunku do Małej Ententy nie ulega żądnej zmianie i 3. w sprawie bliskiego Wschodu Rząd polski stoi na stanowisku, że należy przestrzegać neutralność cieśnin.

Sprawa zarobków pracowników rolnych

Warszawa, 18. 9. Dnia 18 bm. odbędzie się w Ministerstwie pracy pod przewodnictwem inżyniera Gubińskiego posiedzenie delegatów Ministerstwa pracy, sprawiedliwości i rolnictwa w celu określenia wysokości zarobku pracowników rolnych. W myśl art. 14 umowy zbiorowej o regulacjach wynagrodzenia pracowników rolnych, wynagrodzenie to określa się co kwartał na zasadzie sprawozdania warszawskiej giełdy zbożowej. Za podstawę przyjmuje się cenę żyta.

Konferencja z misją szwajcarską

Warszawa, 18. 9. Ekonomiczna misja szwajcarska przedłuża swój pobyt w Polsce w oczekiwaniu min. Narutowicza, w celu odbycia z nim w przyszłym tygodniu konferencji przy współudziale min. skarbu.

System kartkowy w W. Mieście

Gdańsk, 18. 9. Komisja gospodarcza Sejmu gdańskiego uchwaliła gospodarkę przymusową w dziedzinie sera, wprowadzając sprzedaż na kartki.

O prawa języka polskiego w Gdańsku

Gdańsk, 18. 9. W komisji prawniczej Sejmu gdańskiego rozpoczęły się obrady nad projektem ustawy o prawach języka polskiego w sądownictwie gdańskim. Koło polskie wystąpiło z szeregiem poprawek.

Korzyści Gdańska ze związku z Polską

Gdańsk, 18. 9. Według statystyki urzędowej od chwili odłączenia Gdańska od rządu niemieckiego powstało w zamierającym za czasów pruskich Gdańsku 6000 nowych firm handlowych. Cyfra ta jest dowodem olbrzymich korzyści, jakie Gdańsk czerpie ze związku gospodarczego z Polską.

Igraszki i szykany „mocarstwa" gdańskiego

Gdańsk, 18. 9. „Gazeta Gdańska" donosi: Przed kilku dniami policja gdańska zatrzymała przy wyjściu z dworca umundurowanych kolejarzy polskich, którzy przyprowadzili do Gdańska pociąg warszawski, żądając od nich wykazania się upoważnieniem władz gdańskich do noszenia munduru na terytorjum Gdańska Ponieważ oczywiście kolejarze upoważnienia tego nie mieli, zagrożono im aresztowaniem, o ileby ponownie zjawili się w mundurach w Gdańsku.

Lista socjalistyczno-żydowska

Warszawa, 18. 9. „Przegląd Wieczorny" donosi, że partja niezależnych socjalistów w Polsce wystawiła w 14 okręgach wyborczych własną listę państwową. Partja pod względem wyborczym stanowi blok, w skład którego poza partją socjalistów niezależnych wchodzi żydowska partja socjalistyczna (Vereinigte) niemieccy socjal-demokraci w Polsce i niezależna partja socjalistyczna na G. Sląsku. W dniu 15 bm. zawiązał się centralny komitet wyborczy w Warszawie.

Cena złota w Niemczech

Berlin, 16. 9. Przy zakupie złota przez bank Rzeszy obowiązuje w tygodniu od 18—24 bm. cena 5000 mk. za złotą 20-markówkę, a 2500 mk. za złotą 10-markówkę. Cena monet srebrnych wynosi w tym samym tygodniu stukrotną wartość nominalną.

Zwyżka zboża niemieckiego

Berlin, 18. 9. Wydział spraw ustanawiania cen na zboże podniósł ceny zboża czterokrotnie, mimo opozycji socjalistów. Jak się dowiaduje „Vorwaerts" socjaliści zamierzają rozbić koalicję rządową i zdaniem tego dziennika plan ich powiedzie się w zupełności.

Osamotniona Anglja w kampanji antitureckiej

Paryż, 18. 9. „Matin" donosi, ża gabinet angielski fałszywie tłumaczył oświadczenie rządu francuskiego w sprawie cieśnin. Rząd francuski nie zamierza brać udziału w demonstracji militarnej przeciwko kemalistom. Również z Rzymu nadchodzą wiadomości, że wojska włoskie nie zostaną wysłane do obrony strefy neutralnej nad Bosforem.

„Le Petit Parisien" podkreśla, że Turcji powinno się pozostawić Trację i Adrjanopol. „Liberté" wskazuje na sprzeczność między debatami nad rozbrojeniem w Genui, a wezwaniem rządu angielskiego do nowej wojny przeciw Turcji. Generał angielski Townshend oświadczył publicznie, że Anglja wycofać się musi dobrowolnie z Konstantynopola; inaczej bowiem pochód Kemala Paszy stać się może sygnałem dla świata muzułmańskiego do rozpoczęcia świętej wojny. W Arabji i Persji, w Afganistanie i Islandji, w Egipcie i Południowej Afryce panuje już wrzenie.

Londyn, 18. 9. „Times" donoszą, że rząd włoski poinformował rząd angielski, że nie może brać udziału w żadnej akcji zaczepnej ani odpornej przeciwko Kemalowi Paszy.

Londyn, 18. 9. Pewne koła kierujące uważają za nieprawdopodobne, aby przyszło do wysłanie wojsk południowo-afrykańskich na Dardanele.

Angielskie przygotowania wojenne

Londyn, 18. 9. „Morningpost" donosi z Konstantynopolu, że piechota angielska okopuje się w okolicy Kanaku, przygotowując się do obrony Dardanel i przeciwko ewentualnemu atakowi kemalistów.

Dokoła cieśnin

Berlin, 18. 9. Według doniesień londyńskich prasa angielska jednomyślnie pochwala stanowisko rządu angielskiego co do konieczności obrony wolności cieśnin, jakkolwiek prasa zdaje sobie sprawę, iż cały ciężar tej obrony spadnie na Anglję. Rząd australijski na odnośne zapytanie rządu angielskiego co do współdziałania Australji w obronie cieśnin dał odpowiedź dodatnią. Natomiast według źródła berlińskiego rządy kanadyjski i południowo-afrykański zajmują stanowisko oporne.

Rozwiązanie Sejmu greckiego.

Ateny, 18. 9. W dniu dzisiejszym rozwiązano zgromadzenie i rozpisano nowe wybory.

Podziękowanie uchodźców z Bliskiego Wschodu

Paryż, 18. 9. 1400 uchodźców z Bliskiego Wschodu m. i. metropolita grecki Efezu złożyli na ręce posła francuskiego w Atenach podziękowanie, wyrażające się uznaniem o poświęceniu marynarzy francuskich, którym zawdzięczają życie.

Wojska japońskie opuszczają Mandżurję

Paryż, 18. 9. Z Tokio donoszą, że ostatnie oddziały wojsk japońskich opuściły półn. Mandżurję.

Echa podróży rumuńskiej

Warszawa, 19. 9. Poseł i min. pełnomocny, p. Targowski, udzielił przedstawicielowi Agencji Wschodn. szeregu informacyj na temat podróży Naczelnika Państwa do Rumunji. P. minister stwierdził m. i., że serdeczność stosunków polsko-rumuńskich tłomaczy się szczególnie wspólnością interesów już choćby ze względów terytorjalnych.

Równolegle zaś Jugosławja i Czechosłowacja zacieśniają obecnie swe układy na gruncie najbardziej państwo obchodzącego problemu politycznego Środkowej Europy. Mała Ententa jako jednolity układ 3 państw nie istnieje, tak, jak nie istnieje układ pomiędzy Polską a 3 państwami Małej Ententy. Polska, pogłębiając swój sojusz z Rumunją, bierze pod uwagę sojusz rumuńsko-jugosłowiański i jugosłowiańsko-czeski, Rumunja zaś sojusz, łączący Polskę z Francją itd.

Minister dalej stwierdził, że Rumunja podziela całkowicie polski punkt widzenia na Małopolskę Wschodnią, chociażby ze względu na utrzymanie wspólnej granicy, co jest elementarną podstawą sojuszu. Wspólny punkt widzenia polsko-rumuński znajdzie zapewne poparcie Małej Ententy, celem niedopuszczenia sztucznego rozdmuchiwania sporów narodowościowych w Europie Środkowej.

Wypadki obecne w Azji Mniejszej były również przedmiotem narad w Bukareszcie. Trudno dziś przewidzieć zakończenie konfliktu turecko-greckiego, jednakże oba państwa ustaliły jedność poglądów na sprawy zasadnicze, interesujące je w równej mierze a mianowicie wolności cieśnin, której stanowczo domagać się będą.

Budowa polskiego portu

Warszawa, 19. 9. Uznając, że Gdańsk nawet przy najdalej idących rezultatach w kierunku przeistoczenia się w port polski nie wystarczy na potrzeby państwa i że wobec tego dalsze prowadzenie robót w Gdyni musi jak najprędzej uzyskać podstawy prawne, Rząd polski wniósł do Sejmu projekt ustawy, upoważniającej Rząd do poczynienia wszelkich niezbędnych zarządzeń do wykonania budowy portu morskiego w Gdyni na Pomorzu.

„Bomba z Paryża" w Anglji

Londyn, 19. 9. Zarządzenia rządu francuskiego, polecające dowódcy wojsk francuskich w Konstantynopolu gen. Pelle wycofać w najkrótszym czasie wojsko francuskie z azjatyckiego brzegu Dardaneli na brzeg europejski, wywołało tu ogromne wrażenie. „Daily Express" nazywa to doniesienie „bombą z Paryża". Jest obecnie prawdopodobnem, że wojska angielskie będą musiały same bronić strefy neutralnej.

Zapatrywania temu dano wyraz po dwuch długich posiedzeniach gabinetu angielskiego, na których to posiedzeniach omawiano główne zarządzenia, jakie będą poczęte odnośnie od wojsk lądowych, marynarki i floty powietrznej. Przygotowywanie pułków wszystkich tych 3 gatunków broni jest w toku. W Anglji przygotowują dalsze siły zbrojne, które niezwłocznie będą wysłane na Bliski Wschód.

Z miasta i dalszych stron

Września, dnia 20-go września 1922 r.

* **Urodzaj buraków.** Urodzaj buraków cukrowych przewidywany jest w roku bieżącym w ilości 246162 wagonów tj. prawie dwukrotnie przewyższający produkcję zeszłoroczną. W związku tem spodziewana produkcja cukru w Polsce obliczona jest na 30 tys. wagonów.

Do czytelników!

Rozporządzeniem p. Wojewody ujednolicone zostały Orędowniki powiatowe całego Województwa poznańskiego co do tytułu i formy. W obec tego wychodzi dzisiejszy numer dotychczasowego

ORĘDOWNIKA WRZESIŃSKIEGO

pod zmienionym tytułem:

ORĘDOWNIK POWIATOWY
NA POWIAT WRZESIŃSKI

z opuszczeniem godła państwowego (orła), którego używać dalej w tytule nie wolno. Format i sposób wydawnictwa dotychczasowy pozostaje nadal niezmieniony.

Podrożenie papieru i robocizny zmusza i nasz Orędownik do pójścia w ślady wszystkich innych wydawnictw i podwyższenia prenumeraty za kwartał IV na

600,— MAREK KWARTALNIE

czyli 200,— marek miesięcznie. Jest to koniecznem, aby umożliwić dalsze wydawanie pisma.

Czas najwyższy prenumeratę odnowić, spóźnione zapisanie powoduje często niedostarczenie pierwszych numerów w nowym kwartale.

ADMINISTRACJA.

* **Owoców i warzyw** tego roku mamy takie bogactwo, jak rzadko kiedy. Drzewa wprost uginają się pod ciężarem. Przyczyną tego jest korzystne wilgotne powietrze.

* **W Polsce** istnieje 613 miast, 12632 gmin wiejskich i 4283 dworskich. Starostw jest (bez Śląska i Wileńszczyzny) 263.

* **„Wolność" w bolszewji.** Od grudnia 1919 r. stracili bolszewicy przeszło miljon osób. Do tylu się przyznawają, a ilu stracono potajemnie?

* **Walka aeroplanów z szarańczą.** W sowjeckiej republice Aserbejdżan trzydzieści aeroplanów wyekwipowanych w przyrządy do wypuszczania bomb gazowych użytych zostanie do zwalczania rojów szarańczy, która zaatakowała wszelką roślinność w owym dystrykcie. Owady owe nadleciały z Persji. — Bomby trujące mają być rzucane w trzęsawiska i inne miejsca służące szarańczy do wylęgania się. Po ich eksplozji gazy z nich wychodzące pozabijają żarłoczne owady. Na doświadczenia w tym kierunku przedsięibrane, rząd sowiecki w Moskie wyznaczył 9 miljardów rubli papierowych, czyli, jak jeden humorystyka lokalny powiedział, jednego rubla za każdy owad.

* **Włochy wzywają fizyka aby mieć deszcz...** Dzienniki paryskie donoszą z Rzymu, że we Włoszech południowych deszcz nie padał już od 5-ciu miesięcy. Dziennik rzymski „Mattino" donosi za tem, że rząd włoski postanowił sprowadzić fizyka amerykańskiego, Hautfielda, który — jak zapewniają — jest w stanie sprowadzić deszcz. Fizyk ów przyjechał do Neapolu ze swemi aparatami i zapewnił, że najpóźniej za 8 dni spadnie ulewa. A no — zobaczymy!

* **„Ratujcie dusze nasze"** — oto umówiony sygnał trwogi, który zaalarmował na Atlantyku wszelkie statki w pobliżu Vigo. Uszkodzony ciężko przez burzę statek niemiecki „Hammonia", dążący do Hawany, począł tonąć i telegrafista bez przestanku słał w dal fale elektryczne zwiastując światu, iż życie setek osób jest zagrożone: Ratujcie dusze nasze! Na oznaczone telegrafem miejsce podążyło całą siłą pary kilka statków i zdążyło ocalić wszystkich podróżnych w liczbie 800. Statek sam wzięto na linę, lecz zatonął, nim zdołano go dociągnąć do portu. Wedle nowszych wiadomości zginęło 50—60 osób i to głównie kobiet i dzieci, które przed przybyciem pomocy spuszczono w łodziach na morze. Burza wywróciła łodzie. Zginęła także część załogi, ponieważ wleczony statek nagle utonął.

* **Upadek prasy niemieckiej.** Jak wynika ze statystyki urzędowej, w 3 kwartale r. b. przestało ogółem wychodzić w Niemczech 226 dzienników i czasopism.

— **Warszawa.** (O handel mieszkaniami). Duże wrażenie wywołało oskarżenie ławnika magistratu st. m. Warszawy, p. Rundsteina, b. prezesa gminy żydowskiej, o handel mieszkaniami. P. Rundstein właściciel kilku kamienic w Warszawie, zarządał od pewnego krawca kwotę 4 miljonów marek za mieszkanie, na co otrzymał miljon marek. Mieszkania tego jednak nie oddał, ale sprzedał innej osobie, ofiarującej wyższą cenę. Sprawa ta wkrótce znajdzie się na wokandzie sądowej.

— **Lwów.** (Miljoner z kradzieży). W tych dniach został aresztowany w Zagłębiu Borysławskim Wolf Honnefeld, znany miljoner, który jest właścicielem wielkich składów technicznych. Ukrywał on w swych składach różne części maszyn wiertniczych, nabywanych od złodziei. Usiłował on przekupić posterunkowego za sumę ćwierć miljona mk., który wpadł na ślad jego machinacji.

Z życia Towarzystw

Gotów! Zebranie Zarządu Tow. Młodz. Młodszej oraz oddziału piłki nożnej odbędzie się dzisiaj w środę o godz. 9-tej wiecz. w mieszkaniu patrona.

Wiadomości urzędu stanu cywilnego we Wrześni

W czasie od 11 do 17 września 1922 r. zgłoszono: 9 urodzeń z tych: 2 z miasta i 7 ze wsi; zawarto 2 śluby; spisano 3 zapowiedzi; zgłoszono następujące zgony: Marja Kózka z Wrześni, 2 miesiące i 12 dni; Czesława Smidowicz z Wrześni, 1 miesiąc i 29 dni; Marja Kosmala z Wrześni, 4 miesiące i 17 dni; Marjan Ludwik Gozdowiak z Wrześni, 2 dni; Jan Mieczysław Robaszkiewicz z Słomówka, 6 miesięcy i 9 dni; krawiec Józef Wolff z Miłosławia 53 lata.

Składki i pokwitowania

Zebrane na uczcie królewskiej Bractwa Strzeleckiego za inicjatywą członka Milczyńskiego dla ubogich Pań św. Wincentego a Paulo 7035 mkp. z podz. odbr. B. Łabędzka.

Na Towarzystwo św. Wincentego á Paulo złożyli: p. Karłowscy Mystki 1 ctr. żyta 1 ctr. perek, ogórki i marchew; p. Hr. Żółtowska z Nekli 1 ctr. żyta, 1 ctr. perek, 1 ctr. grochu; p. Grabski Bieganowo 1 ctr. żyta.